

INFORMOVÁNÍ OBČANŮ O ODPADOVÉM HOSPODÁŘSTVÍ ZA ROK 2024

S novým zákonem o odpadech vstoupila v účinnost také nová povinnost pro obce týkající se informování občanů o odpadovém hospodářství. V § 60 odst. 4 je uvedeno, že: „Obec je povinna informovat nejméně jednou ročně způsobem umožňujícím dálkový přístup o způsobech a rozsahu odděleného soustředování komunálního odpadu, využití a odstranění komunálního odpadu a o možnostech prevence a minimalizace vzniku komunálního odpadu. Nejméně jednou ročně obec zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup kvantifikované výsledky odpadového hospodářství obce včetně nákladů na provoz obecního systému.“

Způsob nakládání s odpady na území obce Borek stanovovala a upravovala Obecně závazná vyhláška. Vyhláška je zveřejněna na internetových stránkách obce.

DRUHY ODPADU, JEHO SVOZ A SBĚR

Sběr směsného komunálního odpadu

Sběr směsného (zbytkového) komunálního odpadu je zajišťován sběrem do typizovaných sběrných nádob (popelnice, kontejnery), určených pro ukládání směsného komunálního odpadu, nebo sběrem do odpadkových košů, které jsou umístěny na veřejných prostranstvích v obci (pouze drobný směsný komunální odpad vzniklý na veřejném prostranství).

Sběr tříděných složek komunálního odpadu

Tříděný odpad je shromažďován do zvláštních sběrných nádob, nebo prostřednictvím sběrného dvora, kde je možno odložit tříděný komunální odpad do označených sběrných nádob.

Sběrné nádoby jsou barevně odlišeny a označeny příslušnými nápisy a pokyny.

Osoby předávající komunální odpad na místa určená obcí jsou povinny odděleně soustřeďovat následující složky:

- a) Biologické odpady – do hnědých sběrných nádob, možnost ukládat na sběrném dvoře. Kontejner na bio odpad je také umístěn na návsi vedle zvoničky a je celoročně volně přístupný.
- b) Papír – do modrých sběrných nádob, lze odevzdávat i na sběrném dvoře
- c) Plasty včetně PET lahví – pytlový sběr (žluté pytle), dále žlutý kontejner v ulici Dlouhá (bytovky), lze odevzdávat i na sběrném dvoře
- d) Sklo – barevné sklo shromažďováno do zelených kontejnerů, lze odevzdávat i na sběrném dvoře
- e) Kovy – pytlový sběr (šedivé pytle na plechovky), sběrný dvůr
- f) Nebezpečné odpady – sběrný dvůr
- g) Objemný odpad – tj. odpad, který vzhledem ke svým rozměrům nemůže být umístěn do sběrných nádob (např. koberce, matrace, nábytek apod.); odevzdává se na sběrném dvoře
- h) Jedlé oleje a tuky – zelené sběrné nádoby, lze odevzdávat i na sběrném dvoře
- i) Textil – sběrný dvůr
- j) Směsný komunální odpad – komunální odpad zbylý po vytrídění výše uvedených odpadů
- k) Elektroodpad – možnost odkládat do označených sběrných nádob i na sběrném dvoře

Novinkou ve sběrném dvoře je **re-use centrum**. To je místo, kam můžete bezplatně odevzdat drobnější funkční předměty z vaší domácnosti, které byste jinak vyhodili. Např. dětské či sportovní vybavení – brusle, lyže, koloběžky, jízdní kola, kočárky, podsedáky a autosedačky či dětské hračky (mimo textilní výrobky), více informací naleznete na stránkách obce.

Umístění stanovišť odpadových nádob:

Seznam nádob na tříděný odpad v obci Borek k 31. 12. 2022									
	Kontejner sklo	Kontejner sklo	Kontejner papír	Kontejner plast	Kontejner	Kontejner BIO	Kontejnery	Oleje	Elektro
	litry	zelené zvon	modré	žluté	černé	hnědé	zelené		1100 l
Umístění	litry	počet ks	počet ks	počet ks	KO	počet ks	velké		
OÚ	1500	2	2		1				1
U Kabelovny	1550	1	1						
Dlouhá	1500	2	2						
Jižní	1500	1	2						
U DZU	1500	1			3			1	
Dlouhá (bytovky)	1500	2	2	1	1				
Točna	1550	1	1						
Hřiště					1				
Parkoviště pod hřištěm	1500	2	1						
U ZŠ+MŠ	1500	3	3						
Družstevní 189					1				
Družstevní 190					1				
Družstevní 191					1				
Družstevní 192					1				
Družstevní - u Květin	1500	2	1		1				
U Školky	1500	1	1						
U Studánky	1500	1	1				1		
U Studánky (za DZU)							6		
SRK					4				
SRK parkoviště - 1550l (sklo)		0	6				11	6	
1500l (sklo)		0							
Sběrný dvůr	1500	5							
Sběrný dvůr	1550	1							
Celkem:		25	23	1	14	18	6	1	1

FREKVENCE SVOZŮ

Svoz smíšeného komunálního odpadu

1x týdně

Svoz separovaného odpadu papír, plast, sklo

1x za 14 dní

NÁKLADY A VÝNOSY

Náklady na svoz a likvidaci odpadu (sběrné nádoby, kontejnery) v roce 2024

Náklady Název/kód odpadu	Tuny celkem	Tuny %	Kč	Kč %	kg/obyv. Poč. obyv. k 1.1.2024: 1586
Papír a lepenka + kompozitní obaly/200101	36,1936	7,50%	384 851,00	17,17%	22,82
Sklo/200102	25,8593	5,36%	84 365,00	3,76%	16,30
Plasty+polystyren/200139	16,5415	3,43%	182 749,00	8,15%	10,43
Oděvy, textil/200110, 200111	0	0,00%	1 948,00	0,09%	-
Jedlý olej a tuk/200125	0	0,00%	-	0,00%	-
Dřevo/200138	12,15	2,52%	61 746,00	2,75%	7,66
Kovy/200140	4,96	1,03%	-	0,00%	3,13
Biodpad/200201	79,94	16,56%	365 099,00	16,29%	50,40
Biologicky nerozložitelný odpad/200203	0	0,00%	-	0,00%	-
Stavební odpad/170802	0	0,00%	-	0,00%	-
Nebezpečný odpad/ 200127	0,93	0,19%	28 673,00	1,28%	0,59
Pneumatiky/zp. odběr pneumatik	0,71	0,15%	4 158,04	0,19%	0,45
Izolační materiály/170604	0	0,00%	-	0,00%	-
Elektroodpad (spotřebiče, baterie apod.)/zp. odb. elektrozařízení	8,16	1,69%	-	0,00%	5,15
Objemný odpad/200307	15,42	3,19%	87 377,00	3,90%	9,72
Směsný komunální odpad/200301	281,99	58,40%	1 040 754,00	46,43%	177,80
CELKEM	482,8544	100,00%	2 241 720,04	100,00%	304,45

Další náklady			Kč
Náklady na provoz sběrného dvora			46 252,00
Investiční náklady na systém tříděného sběru			124 235,00
Celkem			170 487,00

Výnosy obce v oblasti odpadového hospodářství

Výnosy			Kč
Odměny za vysloužilá elektrozařízení, spotřebiče			23 129,15
Odměna EKO-KOM			350 346,43
Poplatky za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů			1 113 210,00
Svoz odpadů firmám			38 400,00
Celkem			1 525 085,58

Kolik obec doplácí na odpadové hospodářství z rozpočtu	887 121,46 Kč
---	----------------------

MNOŽSTVÍ VYPRODUKOVANÉHO ODPADU MIMO OBECNÍ SYSTÉM

Z došlých hlášení § 38 vyhl. 273/2021 (bez nákladů obce) - předání odpadů od fyzických osob z území obce k využití:

Celkem vyprodukováno mimo obecní systém v roce 2024:

200140 - kovů: 114,6441 t

VÝPOČET RECYKLAČNÍHO CÍLE OBCE

Obec je povinna zajistit dle zákona o odpadech, aby odděleně soustředěvané recyklovatelné složky komunálního odpadu tvořily **v roce 2025 alespoň 60 %**.

Vyhláška č. 273/2021 Sb. o podrobnostech a nakládání s odpady, příloha č. 18

Kód/název odpadu	produkce 2024 Obec Borek (t)	KO MIMO OS 2024 (t)	součet 2024 (t) CELKEM
200101 /Papír	36,34		36,34
200102/Sklo	25,86		25,86
200108/Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven			-
200110/Oděvy	0,50		0,50
200111/Textilní materiály			-
200113*/Rozpouštědla			-
200114*/Kyseliny			-
200115*/Zásady			-
200117*/Fotochemikálie			-
200119/Pesticidy			-
200125/Jedlý olej a tuk			-
200126*/Olej a tuk neuvedený pod číslem 20 01 25			-

200127*/Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky	1,23		1,23
200128/Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 20 01 27			-
200129*/ Detergenty obsahující nebezpečné látky			-
200130/Detergenty neuvedené pod číslem 20 01 29			-
200131*/Nepoužitelná cytostatika			-
200132*/Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 20 01 31			-
200136/Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35			-
200137*/Dřevo obsahující nebezpečné látky			-
200138/Dřevo neuvedené pod číslem 20 01 37	12,15		12,15
200139/Plasty	16,26		16,26
200140/Kovy	4,96	114,64	119,60
200141/Odpady z čištění komínů			-
200199/Další frakce jinak blíže neurčené			-
200201/Biologicky rozložitelný odpad	79,94		79,94
200203/Jiný biologicky nerozložitelný odpad			-
200301/Směsný komunální odpad	282,49		282,49
200302/Odpad z tržišť			-
200303/Uliční smetky			-
200307/Objemný odpad	15,42		15,42
200399/Komunální odpady jinak blíže neurčené			-
Součet recykl. složek			290,66
Součet celkové mn.			589,80
Výpočet rec. cíle			49,28%

Plnění recyklačního cíle – srovnání v letech:

Rok 2023: 34,86 %

Rok 2024: 49,28 %

OBECNÍ INDIKÁTORY

1. Produkce komunálních odpadů

Indikátor vypovídá o množství komunálních odpadů, které byly v obci vyprodukovány a evidovány podle zákona o odpadech a prováděcích předpisů v platném znění.

Název/kód odpadu	Tuny celkem	kg/obyv. Poč. obyv. k 1.1.2024: 1586
Papír a lepenka + kompozitní obaly/200101	36,1936	22,82
Sklo/200102	25,8593	16,30
Plasty+polystyren/200139	16,5415	10,43
Oděvy, textil/200110, 200111	0	-
Jedlý olej a tuk/200125	0	-
Dřevo/200138	12,15	7,66
Kovy/200140	4,96	3,13
Bioodpad/200201	79,94	50,40
Biologicky nerozložitelný odpad/200203	0	-
Nebezpečný odpad/ 200127	0,93	0,59
Objemný odpad/200307	15,42	9,72
Směsný komunální odpad/200301	281,99	177,80
SOUČET	473,9844	298,86

2. Produkce stavebních a demoličních odpadů

Indikátor vypovídá o množství stavebních a demoličních odpadů, které byly v obci vyprodukovány a evidovány podle zákona o odpadech a prováděcích předpisů v platném znění.

Název/kód odpadu	Tuny celkem	kg/obyv. Poč. obyv. k 1.1.2024: 1586
Asfaltové směsi obsahující dehet/170301*	0	0
Kabely/170411	0	0
Stavební odpad/170107, 170802	0	0

Izolační materiály/170604	0	0
Stavební materiály obsahující azbest/170605*	0	0
SOUČET	0	0

3. Separace (oddělené soustředování) (tříděný sběr) papíru, plastu, skla a kovu

Indikátor vypovídá o množství odpadu papíru, plastu, skla a kovů, který byl odděleně soustředován a evidován v obci podle zákona o odpadech a prováděcích předpisů v platném znění.

Název/kód odpadu	Tuny celkem	kg/obyv. Poč. obyv. k 1.1.2024: 1586
Papír a lepenka + kompozitní obaly/200101	36,1936	22,82068
Sklo/200102	25,8593	16,30473
Plasty+polystyren/200139	16,5415	10,4297
Kovy/200140	4,96	3,127364
SOUČET	83,5544	52,68247

4. Účinnost separace papíru, plastu, skla a kovu

Indikátor vypovídá o účinnosti separace odpadu papíru, plastu, skla, kovu v obci.

Název/kód odpadu	Tuny celkem
Papír a lepenka + kompozitní obaly/200101	36,1936
Sklo/200102	25,8593
Plasty+polystyren/200139	16,5415
Kovy/200140	4,96
Papír a lepenka+kompozitní obaly/200101+sklo/200102, plasty+po./200139+kovy/200140	83,5544
Směsný komunální odpad/200301	281,99
ÚČINNOST SEPARACE	60,93%

Cílová hodnota: 99 %

Poznámka – popis výpočtu: Podíl součtu vyseparovaného papíru, plastu, skla a kovu v obci s množstvím směsného komunálního odpadu v obci, vynásobené koeficientem 0,19 (obsahu papíru, plastů, skla a kovů ve směsném komunálním odpadu z obcí dle posledního dostupného koeficientu MŽP k 2023). Výsledná hodnota se vynásobí 100.

5. Separace (oddělené soustředování) (tříděný sběr) biologického odpadu

Indikátor vypovídá o množství biologického odpadu, který byl odděleně soustředěn a evidován v obci podle zákona o odpadech a prováděcích předpisů v platném znění.

Název/kód odpadu	Tuny celkem	kg/obyv. Poč. obyv. k 1.1.2024: 1586
Jedlý olej a tuk/200125	0	0
Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven/200108	0	0
Bioodpad/200201	79,94	50,40
SOUČET	79,94	50,40

6. Separace (oddělené soustředování) (tříděný sběr) textilních odpadů

Indikátor vypovídá o množství textilních odpadů, které byly odděleně soustředěny a evidovány v obci podle zákona o odpadech a prováděcích předpisů v platném znění.

Název/kód odpadu	Tuny celkem	kg/obyv. Poč. obyv. k 1.1.2024: 1586
Oděvy, textil/200110, 200111	0	0
SOUČET	0	0

7. Separace (oddělené soustředování) (tříděný sběr) nebezpečného odpadu

Indikátor vypovídá o množství nebezpečných odpadů, které byly odděleně soustředěny a evidovány v obci podle zákona o odpadech a prováděcích předpisů v platném znění.

Název/kód odpadu	Tuny celkem	kg/obyv. Poč. obyv. k 1.1.2024: 1586
Nebezpečný odpad/200126, 200127	0,93	0,59
SOUČET	0,93	0,59

8. Separace (oddělené soustředování) (tříděný sběr) výrobků s ukončenou životností

Indikátor vypovídá o množství výrobků s ukončenou životností, které byly odděleně soustředěny (zpětně odebrány) v rámci systémů zpětného odběru v obci.

Název/kód odpadu	Tuny celkem	kg/obyv. Poč. obyv. k 1.1.2024: 1586
Pneumatiky/zp. odběr pneumatik	0,71	0,45
Elektroodpad (spotřebiče, baterie apod.)/zp. odb. elektrozařízení	8,16	5,15
SOUČET	8,87	5,59

NAKLÁDÁNÍ S ODPADY rok 2024

Název/kód odpadu	LIKVIDACE		
	ODPADY JIH spol. s r.o.	Rumpold 01	Ostatní
Papír a lepenka+tetrapack/200101	Třídící linka; část recyklována, část využita termicky, část využita jiným způsobem a část skládkována	Třídící linka; část recyklována, část využita termicky, část využita jiným způsobem a část skládkována	
Sklo/200102	recyklace, další využití	recyklace, další využití	
Plasty/200139	třídící linka; vytříděné – část recyklace, nerecyklovatelná část se spaluje nebo skládkuje	třídící linka; vytříděné – část recyklace, nerecyklovatelná část se spaluje nebo skládkuje	
Dřevo/200138	termické zpracování (výroba el. energie a tepla) – spalovna		

Oděvy, textil/200110, 200111		recyklace, další využití		
Kovy/200140		recyklace, další využití		
Bioodpad/200201		kompostárna, další využití		kompostárna, další využití
Nebezpečný odpad	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky/200127	termické zpracování (výroba el. energie a tepla)		
Pneumatiky				recyklace
Elektroodpad (spotřebiče, baterie apod.)		recyklace		
Objemný odpad/200307		skládkování		
Směsný komunální odpad/200301			skládkování	

PŘEDCHÁZENÍ VZNIKU ODPADŮ

Předcházení vzniku odpadů je prevencí v odpadovém hospodářství. Cílem je snižování množství odpadů. Předcházením vzniku odpadů můžeme konkrétně ušetřit spoustu surovin, energie a v některých případech i snížit vlastní náklady.

Rady a typy, jak je možné odpadu přecházet a chovat se zodpovědně k přírodě a životnímu prostředí:

- Nejlepší odpad je ten, který nevznikne.
- Nekupujte balenou vodu a šetřete vodou. PET láhve jsou příkladem produktu na jedno použití a tvoří tuny plastového odpadu.
- Na každý nákup noste vlastní tašku.
- Při nákupu ovoce, zeleniny či pečiva používejte místo plastových sáčků opakovaně použitelné sáčky látkové nebo opakovaně používejte papírové či plastové sáčky z předchozích nákupů.
- Zkuste nakupovat co nejvíce bezobalově.
- Neplýtvajte jídlem. V českých popelnicích naleznete v průměru asi 40 až 75 kg bioodpadu v přepočtu na 1 obyvatele a rok. Až polovinu přitom tvoří vyhozené potraviny (nesněžené, či ještě zabalené jídlo).
- Používejte věci co nejdéle.
- Poškozené nebo porouchané věci zkuste opravit nebo nechat opravit místo jejich nahrazení novým produktem.
- Používejte bazary, re-use centra, swapy, second-handy, charitativní organizace. Nepotřebné ošacení, lůžkoviny, domácí potřeby, hračky, knihy atd. můžete darovat (event. prodat) a opětovně tak využít.
- Nepořizujte spotřebiče, přístroje a další věci, které využijete jednou nebo dvakrát. Takové si raději půjčte.
- Zkuste používat přírodní kosmetiku a ekologické prostředky na úklid nebo si vyrobit vlastní.
- Zvažte nákup trvale udržitelné módy. Tento pojem označuje oděvy, boty a módní doplňky, které jsou navrhované, vyráběné, distribuované a také nošené s ohledem na životní prostředí. Módní průmysl produkuje velké množství odpadu. Udržitelné značky však jdou opačným směrem, při výrobě se snaží minimalizovat spotřebu vody a energie a eliminují nadměrné používání plastových obalů, využívají recyklovatelné materiály.
- Využívejte místní a lokální výrobky, produkty a potraviny.
- Zkuste si vypěstovat vlastní zeleninu a ovoce.
- Látkové utěrky a ručníky jsou velmi funkční, omezte používání jednorázových plastových a papírových výrobků.
- Zkuste požívat opakovaně použitelné alternativy jednorázových plen pro děti (např. látkové pleny) a menstruačních potřeb (menstruační kalíšky, menstruační kalhotky, látkové vložky, ...). Z dlouhodobého hlediska to i vyjde levněji. Používání papírových jednorázových plen není ohleduplné k životnímu prostředí. Kromě vyšší spotřeby surovin a energie jsou problematické i kvůli obtížné recyklovatelnosti. Jednorázové pleny se rozpadají v řádu dvou až tří stovek let a jedno dítě díky jednorázovým plenám vyprodukuje až jednu tunu odpadu.
- Používejte rozložitelné vlhčené ubrousky. Jednorázové vlhčené ubrousky (dětské ubrousky, dezinfekční ubrousky) obsahují plastové látky a nejsou tak v přírodě rozložitelné.

- Kupujte jen to, co skutečně potřebujete.
- Kupujte kvalitní výrobky s delší dobou životnosti.
- Při nákupu se snažte upřednostňovat recyklovatelné výrobky. - Chod'te pěšky, jezd'te na kole, kdykoliv je to možné.
- Šetřete energií a papírem.
- Řekněte NE reklamním letákům. Máte-li na své schránce oznámení „NEVHAZUJTE REKLAMNÍ MATERIÁLY, PROSÍM“ množství letáků ve schránce se významně sníží. Protože Česká pošta eviduje počet domácností, které odmítají reklamu, dlouhodobě tím přispějete i ke snížení jejich tisku.
- **Kompostujte.** Velkou část komunálního odpadu tvoří totiž organický odpad, především pak zbytky ovoce a zeleniny.

Vyrobte si kompost – např. z nepotřebných latí, kusů dřeva nebo dřevěných palet.

Jak na domácí kompostování?

Větvičky je lepší naštípat – aby se rychleji rozložily.

Pravidelně promíchávat, prohazovat – provzdušnění.

Odpady hodící se na kompostování:

- posekaná tráva
- zbytky ovoce a zeleniny
- listí a další zbytky rostlin (větvičky, kousky kůry, řízky)
- drny se zeminou
- zemina z květináčů
- piliny, seno a sláma
- jehličí nebo šišky
- popel z ohniště
- skořápky od vajec - podrcené
- papírová plata od vajec, ruličky od toaletního papíru či kuchyňských utěrek.

Po několika měsících tlení kompostu vznikne humus, který se využívá ke hnojení jakýchkoliv rostlin, které se chystáme pěstovat. (ZDROJ: <https://www.samosebou.cz/2024/04/12/jarni-uklid-kam-s-bioodpadem-a-kouzlo-kompostovani/>)

Zpracovala: Veronika Vávrová, ODPADY JIH spol. s r.o.